

meestal louter met Polen bemand waren, ruim twintig maal naar Warschau – een groot deel van de containers die zij dropten, viel de Duitsers in handen. Pas op 14 september begonnen Russische vliegtuigen op bescheiden schaal wapens af te werpen boven het gebied waar zich het Ondergrondse Leger had kunnen handhaven (volgens generaal Bor werden die wapens onverpakt uitgeworpen zodat zij, op de grond neersmakend, onbruikbaar waren) – diezelfde 14de september was Praga in Russische handen en in de nacht van de 15de op de 16de staken zes bataljons van het Poolse Volksleger de Weichsel over. Zij moesten zich na een week onder Duitse druk terugtrekken. Daarmee was de positie van de opstandelingen hopeloos geworden. Generaal Bor capituleerde op 2 oktober.

De strijd in Warschau had twee maanden geduurd. Geschat wordt dat de Duitsers er zeventienduizend man bij verloren en het Poolse Ondergrondse Leger ca. vijftienduizend; de verliezen van de burgerbevolking worden op tweehonderdduizend geraamd en de stad Warschau werd vrijwel volledig verwoest.

Het politiek effect van dit gebeuren zullen wij in deel 10b behandelen – wij keren nu terug naar de Duitse nederlagen aan het Oostelijk front.

★

Op 13 juli, kort voor de hervatting van het Russisch offensief tegen de *Heeresgruppe Mitte*, werd de *Heeresgruppe Süd* aangevallen in het noordelijk gedeelte van de Oekraïne. Ook hier werden Duitse eenheden ingesloten en tot overgave gedwongen, maar de grote doorbraak lukte minder snel dan tegen de *Heeresgruppe Mitte* het geval was geweest. Niet dat de Duitsers zich konden handhaven! Eind juli waren de Russen in Lemberg en begonnen zij ver bezuiden Warschau aan de vorming van een groot bruggehoofd over de Weichsel dat (zulks was duidelijk) in een later stadium basis zou worden voor weer een nieuw Russisch offensief (dat zou overigens nog maanden op zich laten wachten). Keer op keer werd door de Duitsers getracht, dat bruggehoofd op te ruimen, maar zij hadden er de kracht niet voor; het bleef ca. 75 km breed en ca. 50 km diep.

Verder zuidwaarts was het Rode Leger in die tijd voornemens, over de Karpathenpassen naar Hongarije op te rukken, maar dat plan werd eind augustus opgegeven toen bleek dat in Roemenië zo snelle vorderingen